

[Bertel Dahlgaard.]

sin betænkning, også rettet henvendelse til udvalget fra ølindustrien, og jeg går ud fra, at der mellem anden og tredje behandling i udvalget bliver lejlighed til at se nærmere derpå.

Spørgsmålet om, hvorvidt prisforhøjelsen for spiritus og tobak skal indregnes i pristallet eller ikke, er jo nu inddraget i debatten, og jeg vil gerne på det radikale venstres vegne sige, at bestemmelsen om, at prisforhøjelsen for spiritus og tobak ikke skal indregnes i pristallet, er for vort vedkommende ikke tænkt som et angreb på pristalssystemet som et led i arbejdsoverenskomster, ikke på nogen måde. Jeg tror, man stort set kan sige, at under de nuværende forhold vil betingelserne for en sådan bestemmelse være, at det for det første drejer sig om varer, der ikke så meget som tangerer begrebet almindelige livsfornødenheder, og dernæst at der er tale om en situation som den nuværende, hvor forhøjelsen af afgifterne har til formål en sanering af landets økonomi, som jo alle borgere i lige grad er interesseret i at bidrage til. Jeg er sikker på, at man i alle samfundslag, også indenfor de fleste arbejderkredse, føler det som rigtigt og rimeligt, at der i en sådan situation ikke bør gives erstatning til en del af befolkningen for en mindre forhøjelse af spiritus- og tobakspriserne og ikke til andre dele. I så tilfælde ville de sanerende virkninger af afgifterne jo også bortfalde. Hertil kommer iøvrigt det særlige, at de midler, der indvindes ved disse forhøjelser, jo henlægges og forsåvidt tilhører det samlede samfund og på en eller anden måde i tiden, der kommer, kommer det samlede samfund tilgode. Jeg har heller ikke hørt, at man fra nogen side fandt det urimeligt, da man i en lignende situation i 1950 undertog forhøjelsen af spiritusafgifterne fra pristallet, og det er selvfølgelig helt at skyde over målet at ville hævde, at noget sådant skulle skabe mistillid til pristalssystemet som led i overenskomstforhandlingerne.

Jeg vil gerne give denne begrundelse for, at det radikale venstre kan stemme for bestemmelsen.

Tholstrup: Behandlingen af de nærværende lovforslag må nødvendigvis være præget af valutasituationen, hvor en kunstig

købekraft af forskellig oprindelse har øvet et sådant pres på efterspørgslen efter fremmed valuta, at denne købekraft må begrænses. Så er spørgsmålet blot, om det er de rigtige skridt, der tages, så det bliver netop den kunstige købekraft, der bremses.

Vi havde gerne set, at man havde sat ind mod den vigtigste af de kilder, hvoraf falsk købekraft opstår, nemlig den stigende jordrente, som opnås i kraft af en jordværdistigning, der er en stigning i efterspørgselsværdien. Renteindtægterne af denne efterspørgselsværdistigning er ikke et resultat af forudgående produktion, derfor heller ikke købekraften heraf, og denne købekraft er således i virkeligheden en falsk købekraft.

Retsforbundet har anvist midler imod, at en sådan pengeudpumpning kan finde sted fra privat side, på samme måde som der jo også finder pengeudpumpning sted fra statens side. Den anden kilde, som giver kunstig købekraft, er nemlig finansministerens overtræk på hans konto i nationalbanken. Hvis denne pengeudpumpning bliver standset, kan nogle af disse forslag bøde på situationen, de kan i hvert fald medvirke til balance eller måske endog til et lille overskud på regnskabet, så overtrækkene kan undgås.

Vi havde gerne set besparelser i stedet for, altså besparelser udover dem, der er opnået ved forliget. Et eksempel i så henseende er de just vedtagne millioner, der smides ud ad vinduet til dækning af underskuddet i grønlandsk bly, og de 4 mill. kr. til en overflødig bygning til husholdningsrådet. Der burde have været trukket noget i land med hensyn til det, som vi har vedtaget i det sidste par år.

Man kunne også have annulleret den tåbelige lov om farvet benzin, som, selvom den ikke finansieres af staten, alligevel medfører et stort valutaforbrug til anskaffelse af tanke, tromler og transportmateriel. Efter at denne lov nu er vedtaget og skal træde i kraft, viser det sig, at den er langt vanskeligere at gennemføre, end man havde tænkt sig, og at de 20—30 mill. kr., som jeg ved første behandling af forslaget anslog beløbet til, ikke nær dækker; der regnes nu i indviede kredse med, at denne lov vil koste mellem 30 og 50 mill. kr. i investering, hvoraf hovedparten går til